

Min. F.N. 107/269 1928

Patently 17/9. 88.

Muinaistieteellinen Toimikunta

Historiallinen osasto.

Histor. osasto 20/9-28.

Kertomus siitä tarkastuksesta, joka toimitettiin syysk. 15 p:nä 1938, Harakkaan, Särkkään, Länsi-Mustaan sekä muille läheisille saarille tehtävän vesijohdon takia.

Helsingin kaupungin teknillisten laitosten useat edustajat, Harakan, Särkän ja Suomenlinnan komendanttiviraston edustaja sekä allekirjoittanut Muinaistieteellisen Toimikunnan edustajana, kokoon-tuivat kysymyksessä olevana päivänä Harakan laiturille klo 10.

Matka saarille tehtiin mootoriveneellä. Ensiksi suunnattiin kulku Harakan saarelle, jossa T:ri Lilja (samoin kuin myöhemmin seuraavillakin saarilla) selosti edustajille rakennettavan vesijohdon kanaalin paikan. Tämän mukaisesti olisi vesijohtokanaali louhittava itäpuoliseen rantakallioon. Tällä alueella ei ole mitään merkityksellisempiä historiallisia muistomerkkejä. Kuitenkin on k.o. kalliossa pari vanhaa venäläistä nimeä, ne ovat luultavasti venäläisten sotilaiden nimiä, Kalliota louhittaessa tulisivat nä^{ma.} nimet mahdollisesti tuhoutumaan.

Särkässä tehtäisiin vesijohtokanaali saaren eteläpuolelle n. s. rintamuurin eteen kuitenkin joitakin metrejä etäälle muurista. Muurin edessä tulisi vesijohtokanaalin päälle noin 1 mtr. korkuinen peitevalli, mikä valli jonkunverran estäisi muurin kokonais-näkyvyyttä mereltäpäin katsottuna. Koska täälläkin on suoritettava kallion louhimisia, huomautin, että k.o. vesijohdon rakentajat toimisivat hyvin varovaisesti räjäyttäessään kalliota, ettei vain historiallisille muureille syntyisi minkäänlaisia vaurioita.

Länsi-Mustalla oli vesijohtokanaali suunniteltu rakennettavaksi joko saaren itäiselle rannalle porattavaan kanaaliin tai upotettaisiin se kaapelina mereen. Tällä alueella ei ollut vesijohtokanaalin tielle osuvia historiallisia muureja tai muita huomattavia vanhoja muistomerkkejä. Yhtenä vaihtoehtotuksena esitettiin myös, että vesijohtokanaali rakennettaisiin saaren läntiselle puolelle, hiekalla peitettyjen linnakkeiden y. m. taakse aivan hiekkavallin juurelle. Tämän ehdotuksen mukaan tulisi vallien taakse aivan vähäinen maakohouma johtuen vesijohdon peitevallista. Tä-

män rakennus-suunnitelman mukaisesti ei vesijohtorakennelmat muuttaisi ainakaan huomattavasti vallijen nykyistä arvoa nähtävyytenä.

Samoin tarkastettiin vesijohdon kulkusuunta Sairalasaaren ylitse aina Kirkkosaarelle saakka, tullen vesijohto näillä alueilla suurimmalta osalta kulkemaan ennen rakennetussa vesijohtokanaalissa.

Toimitus päättyi noin klo 12.

Helsingissä syysk. 17 p:nä 1938.

O. E. Huuska